

România

Tinerimei Române

ABONAMENTUL:

Pe un an Lei 180.—
Pe un jumătate an Lei 90.—
Pe 3 luni Lei 40.—

ANUNȚURI DUPĂ TARIF SE PRIMESC
LA ADMINISTRAȚIA ZIARULUI
CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 19

REDACȚIA:

Cluj, Strada Regina Maria Nr. 4. — Telefon: 7-69
ADMINISTRAȚIA:
Cluj, Strada Regina Maria Nr. 19. — Telefon: 10-86

Guvernul masselor.

Opoziția din parlament când vrea să spună un lucru mare... pentru a „slăbi” prestigiul guvernului prezidat de dl I. Maniu, aruncă sfidător băncei guvernamentale fraza goală: „sunteți guvernul masselor”.

Și o spune aceasta cu intonație și cu un gest par'că ar spune că sunteți guvernul urnelor furate, cum erau ei, ori că sunteți guvernul jandarmilor, a teroarei electorale și alte exteriorizări de-ale alegerilor premergătoare ultimei alegeri, care prin solemnitatea și libertatea ei ar putea fi considerată drept plebiscit național.

Câtă inconștiență, câtă lipsă de patriotism și ce slab certificat pentru unul, care uitând situația lui umilă și jenantă când a guvernat fără autorizația celor guvernați, lucrând brutal și ostil contra intereselor neamului timp de zece ani, nu se rușinează a taxa drept umililor reprezentarea adevăratelor interese ale neamului românesc.

Ce lipsă de scrupul de conștiință tradează sufletul aceluia pretins părinte al neamului, care în loc de a se bucura sincer că în fine poporul românesc, această turmă resfirată mult timp și-a găsit adevărații păstori, își bate joc de această norocoasă și salvatoare situație.

Oare ce insultă mai gravă s'ar mai putea aduce blândului plugar român, ca această apreciere regretabilă, a opoziției, prin care sfidează și își bate joc de cei patru-sprezece milioane plugari români, pentru că datorită sufletului curat și românesc al lui Iuliu Maniu a putut ajunge la libera exercitare a voinței și drepturilor sale.

Știam că principiul călăuză al partidului liberal și aservitului partid averescan e confiscarea voinței naționale, dar nu i-am fi crezut nici odată așa de puțin patrioți, încât să-i supere și să regrete momentul când poporul românesc devine stăpân pe interesele sale.

Ne-au furnizat o nouă măr-turisire de credință, noi o luăm la cunoștință și o fixăm.

Guvernul masselor, titlu de mândrie pentru noi, înconjurat de aprecierea celui mai înal-

factor constituțional, cu mândrie își revendică acest titlu. Partidul dlui I. Maniu, în ciuda regretabilei aprecieri a opoziției, nu are nici un alt scop decât să rămână pentru totdeauna guvernul masselor fiind la guvern și partidul masselor, fiind în opoziție.

Să nu uităm că massă în țara

românească înseamnă patru-sprezece milioane plugari români.

Cine se simte dejosit a sta în slujba acestora și cine disconsideră această masivă și frumoasă unitate... să aibă curajul ca aldată, s'o spună tuturor și cu glas tare.

Aceasta ca să se știe...

Dr. A. T. Mureșan.

„Nu veți găsi mâini mai energice decât ale noastre“!

„Noi, guvernul Majestății Sale, vom respecta toate libertățile. Da, de sine înțeles, nu vom admite ca să se turbure ordinea prin agenții ai curentelor răsvrătitoare și nici prin acțiunea iredentistă, care — har Domnului — nu s'a arătat până acum în țara noastră. Dar, dacă s'ar arăta, nu am fi străini de a lua nici față de ei cele mai hotărâte legale măsuri.

La noi nu sunt iredențiști. Constat cu multă plăcere că la noi nu este comunism. Dar, desine înțeles, domnule general Averescu, că sunt agenții comuniști, pe cari-i trimit cercuri interesate străne în țara noastră, care servesc interese alte decât ale ordinei, civilizației sociale și, mai ales, altele decât cele care sunt ale țării și ale neamului nostru.

Și, fiindcă noi suntem datori, față de orice împrejurări, a păstra interesele superioare ale acestei ordini morale și a păstra integritatea teritoriului și întreg patrimoniul nostru național, nu ne vom da îndărăt și nu veți găsi mâini mai energice decât ale noastre pentru a pune mâna pe acești agenți cari vor să turbure sufletul liniștit și dorul de muncă liniștită a pacinicilor noștri cetățeni.”

(Din marele discurs al Dlui prim-ministru Iuliu Maniu, ținut la Senat.)

Chestiunea siringilor.

Păcatele guvernării averescane au izbucnit pretutindeni în formă de siringi cari au costat statul 300 milioane lei. Opinia publică revoltată a cerut sancționarea vinovaților și chestiunea siringilor a fost deferită de guvernul actual justiției. Guvernul care are ca substrat al existenței sale noțiunea dreptății, nici nu putea trasa altă cale, care să lumneze într'adevăr această scabroasă afacere mai obiectiv și real. Nu prin anchete parlamentare inutile, ca cele instituite de guvernul liberal, cari să incurce și mai mult chestiunea, nu prin mijloace din umbră și prin o complicitate degăzită — ci prin concursul justiției țării — se va putea stabili precis vinovățiile tuturor acelor care au crezut că între averea țării și averea lor personală e bine să nu facă nici o distincție. Guvernul național-țărănesc are deci și în această chestiune un mare merit; acela de a reintegra justiția țării în atribuțiile ei firești — cari cuprind pe toți cetățenii acestei țări — și in-

diferent dacă cineva a fost în timpul hoției comise ministru să poată fi judecat efectiv și să-și ispășiască păcatele.

Până azi legea rezponsabilității ministeriale, a fost o frumoasă și amăgitoare ficțiune constituțională. Miniștrii puteau săvârși orice tâlhărie, puteau substitui legii domnia bunului plac fără ca nimeni să le fi cerut cândva socoteală, sau fără să se gândească, cel puțin, că pentru actele lor puteau fi trași la răspundere vre-odată.

Acest sistem însă a dispărut deodată ca interesul cari l'au susținut. Problema siringilor a evidențiat suficient că guvernul național-țărănesc este hotărât să aplice legea rezponsabilității ministeriale efectiv. Și mă tem că aceasta, va însemna fatala întemnițarea multor ticătoși, cari au trecut până azi drept oameni cinstiți ori invulnerabili. Și va însemna în primul rând lichidarea averescanismului, prin temniță.

G.

Prob'ema Basarabiei.

De: Bazil Gruiă.

Partidul liberal, bordelul tuturor diversiunilor și al tuturor conjurațiilor, a pus în ultimul timp în circulație așa zisa chestiune a Basarabiei.

A poruncit mai întâi tuturor scribitor puși în slujba credeului vintilist să țipe ca din gură de șarpe, că Basarabia e bătuită de comunism și că România e amenințată de revoluție; apoi a încercat ca toate acestea să le atribue guvernării național-țărăniste.

Concluzia e simplă — după logica și mai simplistă a oricărei căpățâni liberale: în Basarabia e comunism, România e în pragul revoluției — revoluția e provocată de guvernul Maniu, deci pentru salvarea țării se impune (citiți bine și nu radeți vă rog)... chemarea liberalilor la putere! — Numai cât socoteala de acasă, nu se prea potrivește cu cea din țarg. În primul rând pentru că în Basarabia nu există nici comunism, nici revoluție! — Sincer fie zis revoluția există; dar ea nu există decât în sânul partidului liberal, care în opoziție e revoluționar întotdeauna.

Reiese aceasta clar din declarațiile autorizate atât ale dlor miniștri Vaida și Ioanășescu cât și din recentele declarații ale dlui prim-ministru Iuliu Maniu — care a pus la punct definitiv problema Basarabiei.

S'a evidențiat cu această ocazie că liberalii s'au alarmat în van și toată năzuința lor criminală de a se îndoi de unitatea noastră națională — pe tema Basarabiei, s'a prăbușit într'un sinistru ridicol.

Da! în Basarabia există o oarecare nemulțumire, însă de altă natură și din altă cauză. Întâi putem spune, că foametea grozavă din ultimii ani a creat în Basarabia o situație economică din cele mai precare, că guvernările de până acum ale liberalilor și averescanilor au ultragiât sistematic sufletul bun și patriotic al basarabenilor prin stare de asediu, prin cenzură și prin stâlcirea în bătaia alegătorilor cari au încercat în trecut să se apropie de urnă, dacă nu erau însemnați în frunte cu „steaua” ori cu „linia dreaptă” — a brătienismului. ...Că în Basarabia — pămuirea lui Pan Halipa — de către o unealtă murdară a regimurilor succumbate a stârnit o profundă revoltă — și că în general abuzurile și sălbătăciunile guvernărilor de până acum au produs o îndreptățită nemulțumire, dar nu vom putea afirma nici odată obiectiv, că în Basarabia clocește revoluția. Aceasta este o minciună sfruntată — criminală și păgubitoare, care nu onorează de loc pe cei cari se alarmează sub flamura ei. Orice om cu bun simț din această țară, știe precis că îndreptățita nemulțumire din Basarabia — nu comunism — se datorește în primul rând unei cauze naturale: seceta și unci alte cauze de ordin politic. Nu se va putea spune niciodată că aceasta din urmă se datorește guvernării de 4 luni a parti-

(Continuarea pe pagina II-2)

Scrisori din Roma.

Conform prealibi ei noastre promisiuni, începem publicarea așa ziselor „scrisori”, cari redactate de prietenii noștri bine cunoscători a situațiilor din străinătate, vor reoglinda pe scurt, concis și pe înțelesul tuturor faptele mari de ordin politic, cultural, economic și social din Apus.

Cu ocazia Bobotezei care și aici e un mare praznic național societățile caritative (și cotidienele) au împărțit obiecte de prima necesitate pentru 40.000 copii — numai în Capitală. In aceleași proporții s'a repetat gestul nobil în toate orașele și satele din Italia.

Prefecții de județ, conform uzului introdus de Mussolini se întâlnesc într'o adunare oficială tot la trei luni, la dată fixă, pentru a coordona necesitățile locale, cu cele generale a țării. Sunt cele mai productive conveniri.

În sala de concerte „Augusteum” a avut loc primul concert, al „undelor musicale” invenție genială a francezului Maurice Martenot, bazată pe principiul vibrațiilor radio electrice. Au fost executate bucăți din Bach, Franck, Mozart, Levidis.

Cu mare fast a fost inaugurată seara gigantică a pompierilor din Roma, care dă posibilitate ca în câteva secunde pompierul să fie la înălțime de 60 metri!!! (garantați).

Frigul neobicinuit, de care natura crudă i-a făcut părtași și pe Italieni, dă mult de discutat, de scris în ziare și de a înghiți frig. Noi acasă în România așa ceva facem 4—5 luni în fiecare an. Bine că noi nu ne pavăm camerele cu pietrii ca aici și în plus avem sobe, nu ca aici. — Italia are scuză, căci e țară sudică, în schimb termometrul arată și minus 24.

Are ce are Ducele cu întârirea numerică a italienilor, dar avortul se pedește cu o gravitate înspăimântătoare. În aceasta privință cuvântul cavaleresc „pardon” nu există.

Benito Mussolini, salvatorul Italiei, cu tot dreptul își exercită drepturile conferite de țară cu o rară conștiențiozitate. Ajuns la capitolul financiar a crezut de cuviință să întrebe poporul său, că cine-i chemat mai mult a asana situația grea financiară din Italia... ca italienii? A apelat la sistemul de renunțare benevolă la titlurile și rentele de stat. A avut ca'n totdeauna un rar și răsunător succes. Nimic mai latinesc, deci nobil ca praznicul victoriei dela „Vittorio Veneto” când se ard în cadrele unor forme solemne titlurile oferite din suflet curat de Italieni... lui Benito Mussolini... adică Patriei lor.

„Ofertele către Tezaur” au luat proporții nemaipomenite în istoria mării-mozităților și patrioților. Un exemplu și termin cu acest subiect. Un anonim, deci n'a vroit să i se știe nici numele a contribuit, adică a trimis să fie arse, în favoarea statului bonuri și datorii publice în valoare de un milion lire. O liră face cam nouă Lei. — Fălcoianu stă la închisoare 5 ani pentru a ispăși 60 milioane în favoarea lui. Noroc pentru noi, că autoritatea națiunii române a știut sublinia gestul lui, dându-i meritata recompensă. — Dar dela banditism până la oferte anonime în milioane e mult. Simt că țara tinde spre curentul mussolinian. Eu cred că nu e mult încă înainte.

Fiecare consiliu de miniștrii înseamnă pentru poporul Italian un salt acrobatic spre propășirea lui. Iată unul: Familia, maternitatea și fiii Italiei sunt problema de prima importanță. — Protecția garantată prin legi a mamelor muncitoare e cea mai tipică lege a regimului fascist. Declararea zilei de „Crucea roșie” în care zi (odată la an) toate spectacolele, societățile comerciale, industriale, comunicație, ferestră, fluviale, aeriană

etc. simt obligate a aplica pe orice chitanță ori bilet 5 la sută timbru caritativ, e cea mai umanitară lege posibilă.

Pentru coordonarea marilor interese industriale, se decretează înființarea unui corp oficial al statului, corpul experților industrial, specializați aparte în secții. Secția mecanică, electrică, edilă, textilă, chimică, mieneră, navală și altele. Particulari, inverșiți cu titlu oficial, coordonează în modul cel mai patriotic necesitățile industriale cu cele generale a țării.

Ca român, ce ultim pasagiu a-și putea fixa aici, ca marele și nediscutatul succes artistic al compatriotei noastre Florica Cristo Foreanu, dela Opera Regală din Roma. — Aplauzele frenetice, cu ocazia fiecărui spectacol a distinsei ambasadoare artistică a pământului românesc la Roma, pentru noi înseamnă tot câte un picur de lacrimă în ochi... dar de mândrie și bucurie românească.

A. Bihoreanu.

Pe marginea discursului dlui prim-ministru Iuliu Maniu.

Dl prim-ministru Iuliu Maniu a ținut Miercuri la Senat unul din cele mai luminoase discursuri din câte i-a fost dat să cunoască Parlamentului românesc. Într'o formă clasică și de conținut profund, dl prim-ministru a trecut în revistă toată viața politică actuală și a atins în trecut cu mare competență și unele chestiuni trecute, cari sunt bine să fie cunoscute cât mai bine. În primul rând dl prim-ministru a pus la punct pe dl general Averescu — care fără nici o rușine într'o sedință anterioară a spus unele minciuni și prostii — cari în tot cazul nu i-au făcut cinste.

Toată lumea care a asistat sau cetit așazisul discurs al dlui general Averescu a rămas adânc mirată de ceea ce spunea generalul.

Și la sfârșit doar cu atâta a mai scăpat, că fiecare își zicea: Lăsați-l săracul... E bătrân, etc.

În tot cazul dl prim-ministru Iuliu Maniu a dat o usturătoare lecție de constituționalism dlui general Averescu și consoților dsale.

Dar dl prim-ministru a precizat și alte chestiuni mult mai importante mai ales așa zisa „neliniște din țară” invenția liberalilor. Dl prim-ministru a arătat că în țară e liniște și că oricine ar încerca să tulbure ordinea se va isbi de măsurile fără cruțare ale guvernului care nu va tolera ca orice ambițios să supraliciteze criminal mările probleme ale statului.

Acest avertisment — e cea mai crudă lecție amatorilor de aventuri — cari au crezut că dacă guvernul Maniu e reprezentantul libertății civice, va tolera ca această libertate să fie împinsă până în marginea anarhiei și a bunului plac. Liberalii să ia bine seama, căci opera lor criminală în chestiunea Basarabiei, nu va putea fi lăsată nesancționată. Căci nu e o chestiune de partid, ci de mare importanță națională.

Dar dl prim-ministru a precizat și alte lucruri foarte interesante și a restabilit unele adevăruri istorice, motivate și ascunse până azi.

Regretăm că spațiul nu ne permite să dăm în întregime discursul dlui prim-ministru, am citat din el doar câteva fraze foarte importante, dar orice s'ar zice acest discurs rămâne printre mările discursuri de gândire politică profundă și de sănătos suport moral — care nu se găsește în alte discursuri. Acest discurs este un eveniment în istoria noastră politică de după războiu.

Biletele de onoare

dela balul „Chemării” se răscumpără pe adresa dlui Dr. V. V. Tilea, deputat Calea Regele Ferdinand 38. Mulțumita publică se face în coloanele acestui ziar. Sumele intrate se vor întrebuința pentru ridicarea unui monument lui Simion Bărnuțiu.

Agresivismul economic.

Departa de mine gândul de a voi să confirm sentința pusă de academicianul francez Marcel Barrès, în gura mare-lui Ernest Renan și în virtutea căreia „orice tână trebuie să debuteze în v'afă cu insulla pe buze”.

Totuși un sentiment de revoltă mă încearcă acum când inexorabilități de circumstanță mă forțează să schizez un crochiu de bilanț pentru economia românească din ultimii 10 ani.

Cel mai filantrop economist va recunoaște că nu s'a făcut nimic — absolut nimic — așa că nu trebuie să fii neapărat tână ca să nu fii mulțumit cu realizările înaintașilor. Disorețul celor mai elementare reguli de economie politică a guvernat despotie patrimoniului național și dacă bilanțul se soldează cu un deficit formidabil, este a se atribui exclusiv acestei cauze, care prin diversitatea manifestărilor ei în multiplele compartimente de activitate economică, au îndreptățit cândva un specialist, dotat ca intuiția conjuncturilor favorabile, dl Virgil Madgearu, să vorbească cu mult fond de odevăr despre „Turtucaia economiei românești”.

Refacerea economiei noastre a fost și a rămas o problemă eminentamente națională și se pune astăzi la ordinea zilei cu toată insistența, pentru că de fapt se pune încă de mult, însă într'o formă mai atenuată, ca să nu zic, mai puțin alarmantă.

Auto-prohodul generalului Averescu.

Generalul Averescu și-a pricinuit singur trecerea dsale dintre viii politici, în rândurile morților — cari nu mai au nici un contact cu lumea reală. În discursul de mai bine de 5 ore pe care l-a ținut în Parlament dl General Averescu și-a făcut propriul prohod politic, întrezărit de altfel de mult.

În tot decursul discursului dsale inascultabil — generalul n'a reușit să susțină nici un punct de vedere precis, n'a reușit să acuze — ceea ce îi era intenția — cu nimic pozitiv guvernul național-țărănesc și la sfârșit s'a trezit sârmanul din acuzator — acuzat cu drept cuvânt și dovedit ca patron al unor flagrante ilegalități și nereguli din timpul guvernării dsale.

La riposte și la învinuirile pe cari i le-au făcut dnii miniștrii, Madgearu, Vaida și Mirto, dnul general Cioc de vată n'a putut îngâna decât vorbe fără sens și fără nici o valoare convingătoare...

Dl general Averescu a vrut să dovediască (?) că guvernul actual a sugrumat libertatea alegerilor și a violat Constituția — dar când i s'au amintit morții dela Ruși și jandarmii pe cari i-a întrebuințat dsă în alegeri, dl ge-

Către organizațiile chemăriste din Ardeal.

Pentru ca ziarul nostru să poată reoglinda cât mai perfect și interpreta cât mai fidel acțiunea chemăristă, punem cu plăcere la dispoziția organizațiilor, coloanele noastre.

Rugăm în consecință organizațiile, să desemneze câte un chemărist, pentru a colabora la acest ziar. Colaboratorul delegat odată cu primul articol să binevoiască a ne trimite și procura primă dela organizație pentru ca să știm deosebi corespondenții și colaboratorii oficiali, de către cei ce doresc a colabora în mod individual. Aceasta diferențiere între colaboratori, o credem necesară numai pentru cazurile de comunicări colective.

Organizațiile sunt rugate a recruta abonați noi pentru ziarul nostru, căci nimic nu ne poate întări mai mult în credințele noastre, ca interesul crescând ce ni se arată și față de ziar. — Adresele noilor abonați să se trimită pe adresa dlui: P. Bortez, administratorul ziarului „Chemarea”, Str. Regina Maria No. 19 CLUJ.

O formulă caducă:

Temporizările, sau soluțiunile prost aplicate, i-au agravat numai rezolvirea integrală și dacă ieri erezia plutea încă în mirajul unei revalorizări utopice, astăzi pe buzele tuturor românilor conștienți de mărirea idealului înfăptuit, trebuie să apară suprema deviză: salvarea economiei românești.

Erezia a fost naturală — și mai mult sau mai puțin explicabilă — în perioada imediat de după războiu, când am continuat să considerăm inamicul din războiu, inamic de pace, tratându-l ca atare.

Pe o astfel de doctrină simplistă am eşafodat întreaga noastră politică economică post-belică, schimbând numai aspectul de manifestare: în locul agresivismului militar, am avut un agresivism economic.

În această confuzie rezidă geneza celebrei formule: „prin noi înșine” — aplicată cu atâta tenacitate în politica noastră economică.

Că a fost o imposibilitate, realitățile brutale ne-o demonstrează până la evidență. Experimentările multiple ne-au costat prea mult, așa că abandonarea ei a constituit o inexorabilitate ce s'a impus inevitabil.

Pentru țară — „prin noi înșine” — a fost o erezie economică în care ne-am antrenat fatal războiul, iar pentru economistul consumat o utopie, o formulă caducă... Gh. I. Popescu.

neral Cioc de vată a pălit rușinat, a roșit și s'a incurcat penibil în niște răspunsuri, cari l'au degradat și mai mult.

N'a fost destul că din partidul averescan au plecat membrii cei mai distinși ca dnii: Garoflid, Petrovici, Manoițescu și Gr. Filipescu, acum soarta îl urmărește chiar pe generalul Averescu și-l face să se compromită categoric prin discursuri scâlciate, stupide, fără formă și fără fond, cari au în ele ceva funerar, ceva de moarte...

Moartea politică a generalului Averescu...

Prohodul partidului averescan.

Emil Teleacu.

După „Siringi” altă hoție: „Sirius”!

(g.) După descoperirea imenselor fraude din chestiunea siringilor — zilele acestea în contul partidului „poporului” a ieșit la iveală o nouă învârtială. O nouă hoție, o nouă fraudă a piraiților cari și-au bătut joc în 1926 de cinstea și averea acestei țări...

Dl Ministru Virgil Madgearu, intrerupând interpelarea sarbădă a dlui general Averescu a desvelit această chestiune în modul cel mai crud când s'a adresat fățiș generalului și i-a spus: „D-le general, lăsați chestiunile neserioase. De ce n'ați dat dovadă de seriozitate și de atenție în timpul guvernării dv? Noi însă nu vom tolera nici-odată ceea ce s'a petrecut sub D-voastră, când în casa partidului poporului au intrat 5 mii de acțiuni ale societății petrolifere „Sirius” prin manipulațiuni ce vor fi lămurite la parchet. Cazul e acum în cercetare și veți avea de dat lămuriri pachetului”.

Cazul e cu atât mai grav cu cât el desvăluie o dureroasă stare de lucruri, petrecută sub dictatura averescană.

Acest caz schițează o funestă mentalitate a partidului averescan, care întrebuiința puterea politică ce-i s'a încredințat în trecut uneori, pentru a-și îmbogăți partizanii în mod ilegal.

La acuzarea precisă a dlui Ministru Madgearu, dl general Averescu a răspuns că nu se impresionează.

Nu ne mirăm de acest răspuns când bine este știut că dl general Averescu este patronul grozavei afaceri a siringilor de 300 milioane și poate a altor hoții nedescoperite. Deci cum s'ar impresiona de un fleac de 5 milioane!

Cum apreciază strălucitul ziarist Ion Vinea „Chemărismul“.

Intr'un articol „Eșafodul din Carpați“ publicat în ziarul „Curentul“ distinsul ziarist Ion Vinea are câteva luminoase aprecieri asupra mișcării „Chemării Tinerimii Române“ din care reproducem câteva pasagii:

„Partidul „național“ singur, a strâns la luptă o țară întreagă. Meritul însă al acestei ralierei, care s'a afirmat în opoziție și continuă astăzi dela putere, nu revine numai șefilor. Izbucnirea de conștiință într'o unică și războinică flacără se datorează câtorva mii de tineri, dăruitiți cu aceeași chemare și spirit de jertfă ca și Iuliu Maniu. Un trup își creiază, prin mii de vieți succesive prin milenii, armele să se apere și să dăinuiească. Un neam își înalță pe lângă un grai și o rugăciune, tinerimea care să i-o strige și să i-o poarte în priviri, ca în niște steaguri. „Chemărismul“ din Cluj continuă să fie organul de propagandă și de ofesivă al Ardealului.

Ritmul lent, cerbicia masivă a milioanele de plugari, răbdarea lor comprimată, s'au deslănțuit în acest tineret magnific care o forță sălbatecă. El e fulgerul care naște din cremenea mută, când e isbită. Ne gândim la elanul care doarme necunoscut, într'un explozibil.

Sunt, la universitatea din Cluj, ființe în cari se frământă energia ca o suferință. Măști chinuite de succesiunea emoțiilor dealungul trăsăturilor sensibile, pe sub aspra față bronzată. Ochi ageri, de idealuri agresive și de hotărâre latentă. Au, unii din ei, în tot momentul, expresia, tensiunea celor cari de-abia s'au oprit după un match de viteză. Gesturile lor au precizia și categoricul descărcărilor. Curaj, înfrun-

tare, dispreț de moarte, isvorăsc în ei dintr'o forță adâncă, ce-i umple fără nici un adaos inutil, de rațiune.

S'a văzut ce poate acest tineret, anul trecut, la Alba-Iulia, Ardealul era o masă electrizată pe care uzurpatorii au cetit: „Nu atingeți! Pericol de moarte“!

Ion Vinea.

Regionalism...

(m) Lămurit odată punctul de vedere al partidului naț.-fărănist, cu privire la granițele istorice a provinciilor, la așa zisul regionalism, dăm publicității cu multă mulțumire sufletească un caz tipic de „regionalism“ pe-trecut la Satu-Mare. Il subliniem pentru că faptul mai varsă lumină și asupra concepției generației tinere — a chemărismului — sălmăreni. Iată faptul simplu dar eclatant. S'a făcut o numire în justiția din Satu-Mare; un ardelean a fost avansat și a fost preterat un „regălean“. Tineretul de acolo aflând despre numirea și preferarea de mai sus, a intervenit la toate competențele, pentru a se inverti situația. Au cerut categoric avansarea „regăleanului“ și neglijaarea ardeleanului. De ce? Ni se spune clar; pentru că așa o cer meritele, priceperea și vocația celor doi concurenți. Ce-i ce au speculat patriotismul local al ardelenilor, taxându-l acesta drept regionalism numai și numai pentru că așa cereau interesele lor de partid, pot să depună armele lor meschine. Cazul de mai sus n'a fost înscenat, nici comandat el a fost simțit.

Nu e singurul caz, nu e nici izolat, este de dată foarte recentă și e foarte semnificativ. Să se știe.

Concursurile de frumusețe

(at) Tema ne interesează numai sub raport național. Nu vom discuta oportunitatea acestor concursuri. Scopul lor mărturisit, cel nemărturisit nu ne interesează. Vom sublinia însă greșala mare care viciază valoarea absolută a concursului de frumusețe, bazându-se pe un principiu greșit, pe principiul comparației. Este o absurditate că orașul Veneția e mai frumos, ca Roma, ori că o pereche de cisme sunt mai frumoase, ca două mere, ori invers, neavând baza de comparație. Tot așa este o greșală fundamentală a compara o frumusețe blondă cu una brunetă, este de-adreptul un non sens a compara o frumusețe clasică a Eladei cu o frumusețe anglo-saxonă.

Cum ar fi apoi culmea absurdului extinzând acest sistem comparativ în a stabili frumusețile feminine pentru lumea întreagă... Ar fi nostim de tot compararea — pentru a stabili frumusețea absolută — unei malaieze cu o negroaică, una „albă“ și cu o japoneză: Ce-i exagerat nu-i sănătos.

Putându-se stabili un „typ“ de frumusețe absolută, și asemănând concurențele cu acel model, ar mai avea rost decretarea, uneia sau alteia dintre concurențe, ca cea mai frumoasă pe continent ori... pe lume, fiind cea mai apropiată „typ“-ului model de frumusețe. Alfel aceste concursuri nu servesc, sub raport internațional, decât la comentări și atârări nejustificate între popoare.

Concursul de frumusețe în cadrele unui neam pare ceva nobil și distractiv, extinderea lui pentru continent ori... lumea întreagă este un non sens dăunător. — Despre acest subiect, atât.

Sinecuriștii.

Buruiana aceasta, ce a caracterizat atât de mult flora liberală, odată cu venirea noastră la guvern a și intrat în fază de putrefacție.

Amicii noștri politici ne informează, că în ultimul timp totuși s'ar fi detașat dela centre mai sus ori mai jos puse, la serviciile din provincii câteva exemple de sinecuriști. Bănuim imediat cam despre ce poate fi vorba, și nu ne-am înșelat în supoziția noastră. Oamenii vechiului regim menținuți în posturile lor, datorit spiritului legalist al guvernului, în loc să se mulțumească de tratamentul delicat de care cei mai mulți au beneficiat în mod absolut nevrednic, se pun și lucrează la discreditarea binefăcătorilor lor, vârand pe câte un client politic ori nemotenie, ca prin surpriză, la câte un serviciu. Nu se pot împăca nici decum cu gândul că ce a fost, a trecut... și că se poate verifica și câte o schimbare de guvern fără a semăna buruiana odioasă: sinecuriștii.

Sinecuriștii — adică funcționarii fără nici un alt rost decât a roade bugetul săracuț al statului — formează în stat cel mai odios și cel mai periculos element. Este odios pentru că nereprezentând de obicei nici o altă valoare intelectuală, ca aceia de „menținut“ având însă la spate pe șeful șefului în al treilea grad, aroganța i-a fost principala caracteristică, prostia a doua. Este periculos căci simțindu-se părtaș în orânduirea vieții de stat, contundând priceperea neexistență cu serviciul, îl discreditează pe acesta. Prost, odios, arogant, deci și fără rost. De ce să-i țină statul?

Poșta Redacției.

Dr. Bretan — Satu-Mare. Regret dar n'am primit articolul semnalat. Sper că-l voi primi și voiu primi și altele.

Andrei Herțau, plugar — Comănești, jud. Bihor. Peste câteva săptămâni veți primi instrucții precise și până atunci Vă puteți constitui provizoriu. Mulțumesc pentru interesul mare ce-l porți „Chemării“. Am primit lista celor 98 abonați noi, li se va trimite și Nr. 1. Mulțumim.

Amos B. — Beiuș. N'am renunțat de loc la prețioasa Dv. colaborare. Redactând un ziar, se poate colabora și la altul. Dv. aveți lucrări literare pe care ori-cum le-ați ascunde, noi nu renunțăm a publica câte-va din ele. Știm cu precizie că sunt de o rară valoare literară. Așteptăm câte-va din ele.

Aprecieri asupra reapariției „Chemării“.

Primitim dela un grup de intelectuali din Satu-Mare: „Reapariția „Chemării“ ne bucură mai mult, decât chiar pe cei mai strânși legați de ea. Noi aci lucrăm din răspulți pentru a pune echilibrul în treburile stricate 10 ani de-ardândul. Lucrăm, dar mai avem cu durumul ce să curățim, și trebuie să Vă declarăm că o bună parte a speranței schimbărilor necesare le-am depozitat în Dvoastră.“

Nouii adesiuni pentru „Chemarea Tinerimii Române“.

„Chemarea Tinerimii Române“ — organizația politică care a contribuit în cea mai largă măsură la desrobirea Ardealului și a țării din oligarhia liberală și averescană, este fericită că poate anunța nouii adesiuni la programul și ideologia sa — semn că menirea ei încă nu e complet terminată.

„Chemărismul“ trăiește viu în sufletul acestui Ardeal bântuit până ieri de toate ticăloșiile și pentru împiedecarea lor în viitor toți oamenii de bine se simt datori să se înscrie în „Chemarea Tinerimii Române“ care va păzi întotdeauna patrimoniul sfânt al principiumului de legalitate și cinste.

Ca ilustrare a celor de mai sus dăm azi telegrama tineretului național-țărănesc din județul Timiș-Torontal constituit la începutul acestei luni. Iată telegrama:

„Chemarea“

Cluj.

„Tineretul național-țărănesc din județul Timiș-Torontal care s'a constituit azi, vă trimite salutările cele mai cordiale“.

Președinte:
Amos Pop.

Secretar:
Eugen Dascălu.

Noi, din parte-ne nu putem decât să dorim fraților din Timiș-Torontal aceleași salutări cordiale și să rugăm pe Dumnezeu să-i ajute în nobila muncă pe care au început-o alături de toți bunii români: fericirea țării.

„Chemarea“.

Săracul Bihor,

locuit de cei mai blajini oameni, a fost sortit în trecut să fie trambulina tuturor derbedeilor cari au exploatat și necinstit acest neam pentru a face un salt dela frontiera de vest până în inima Bucureștilor, în casa depe dealul Mitropoliei. Și-au bătut joc de acest sărman Bihor toți Octavianii și toți Traianii, cari azi au intrat parcă în pământ. Bihorul a rămas liniștit și curățit de păcătoși; dar numai pe o clipă. După o jumătate de an de liniște, Bihorul s'a trezit cu un nou concurent la trambulina politică Bihor-București.

Cine e? Pentru cine militează nou venitul? Trebuie să fie vre-un Iuliu Caesar, după Traian și Octavian, urmând ordinea de viteză a împăraților romani.

Nu! Noul concurent la recordul salutului în Bihor e d. Nándor-Hegedüs — doritorul de a cuceri provincia trambulină, pentru a se vedea așezat la masă cu Contele Bethlen și alți magnați în clubul din București și într'o limuzină luxoasă gonind spre parlamentul din dealul Mitropoliei.

Intru început credeam, că este adeptul Dr-lui Fischer și luptă, pentru conaționalii săi? Dar din cuvântările ce le rosteste la întrunirile publice, ce le ține în fiecare sat, — în fața blajinilor bihoreni deprinși deja de mult cu astfel de lucruri — reiesă, că dl Hegedüs ca un trubadur medieval s'a aliat cu bogatul aristocrat și îi servește interesele, contra ideologiei nației sale.

Oare care este motivul, că partidul maghiar se folosește de Nándor Hegedüs, pentru a se stabili în Bihor? Care e motivul, că Nándor Hegedüs, se folosește de blajinii Bihoreni, față de partidul maghiar? Intrebări cu tâlc. Cert e că un evreu, pentru nația sa, luptă din idealism, iar pentru streini...

O să așteptăm confirmarea viitorului.

Fulg.

Cetiți și răspândiți „CHEMAREA“

Scrisori dela Redacție.

Rubrică permanentă condusă de redactorul nostru special Tutankamen.

Vasile Grețu — morar, com. Teinholbi. Greșești frate dragă. Atunci mai repede cred că n'a fost Tancred. E imposibil ca trecând pelungă moara Ta din drum, să nu fi fi furat cel puțin o piatră de moară din cele trei ce ai în fața morii. N'a fost Tancred. Alfel bolnav se făcea.

Unui Venter. O regretabilă confuzie de nume. Nu Dta ai fost primit în partid. Ce face Misnawjowsky și Schuitze? Partidul naț.-țărănist, n'are porțițe din dos pentru cei cari se jenează să intre în partid pe poarta principală, pe poarta cinstei și a curajului convingerilor. Decăto ori se poate cineva înscrie și „de serie“ într'un partid? În Vechiul Regat e o zicată: „depinde dela dobitoc“. Atât ne trebuia să Te primim în partid o'apoi să fii văzut cum venea după Dta și Cloșca.

Miss Cluj. Ești Dta frumoasă, nici vorbă. Dar credeți că numai fetele și femeile sunt frumoase? Să vedeți ce va fi la Concursul de frumusețe pentru bărbați. Dl G. B. Tuică deja și-a rezervat No. 6, fericitul număr cu care Dta ai devenit pe drept cuvânt așa de fericită, invingând la concurs.

Ing. Kálmán. Legile românești admit ca furniturile către stat să le facă și românii chiar de vor fi aceștia români prin sânge și tradiție. — Intrețineți efr. din Cluj cui îi aparține? În Ungaria cum se fac aceste lucruri?

D. Șef de oficiu P. T. T. Cluj. N'ar fi bine ca funcționarii arestați să deschidă un birou P. T. T. la închisori? Zece sau douăzeci înși, căți sunt deținuți până-acum, ar putea descurca serviciul ptt. pentru o mare parte a Clujului. Dealtfel Vă roagă Tutankamen să interveniți să nu se mai aresteze atâția angajați dela oficiu Cluj, căci azi mâino în lipsă de personal, vom fi nevoiți a fugi noi particularii cu scrisorile noastre.

Redactor responsabil:

Dr. A. T. MUREȘAN